

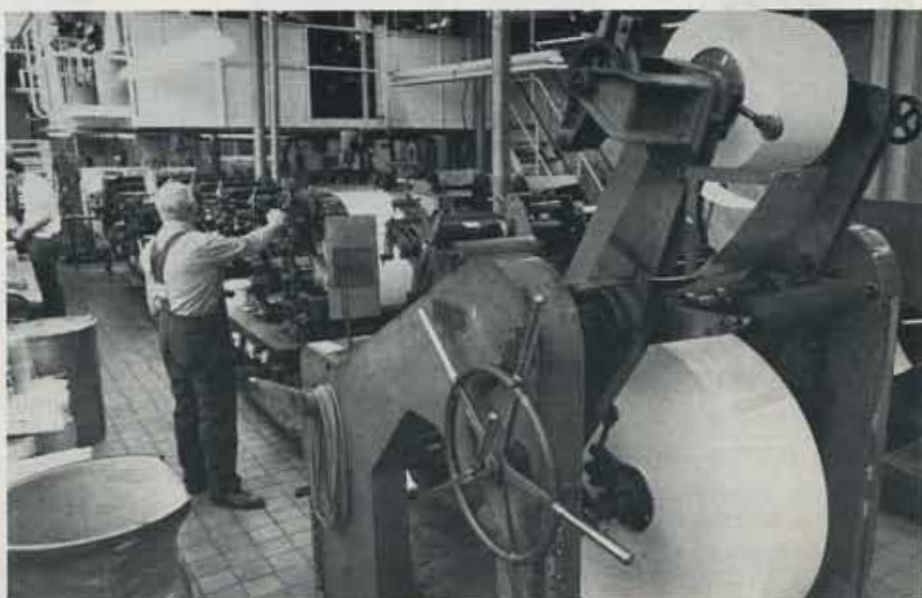
Detergenten

Tidning för anställda

vid Sunlight och Leverindus 13 • 1980

Här trycker man snart på sista versen

Text: D Lundkvist
Foto: Bildtjänst



I 20 år har **BIRGER SAMUELSSON** gått och passat tryckpressarna på Nyköpingsfabrikens tryckeri för pulverkapslar. Under andra kvartalet 1981 börjar nedtrappningen och i slutet av nästa år är tryckeriet fabriks historia.

I detta nummer

- 1 TRYCKERIET AV-VECKLAS 1981
- 3 "ONÖDIGA OLYCKSFALL"
- 4 HUR KÄNNES DET I DAG DÅ? OLLE GUNNARSSON
- 5 VD HAR ORDET, Rolf Lindman
- 6 SAMMANTRÄDER VI IHJÄL OSS?
- 8 INSÄNT – LEVERINDUS PÅ MÄSSA
- 10 NU FIMPAR VI – RÖKAVVÄNJNING
- 11 PERSONAL-MEDDELANDE – Meddelande från löneavdelningen

Under 1981 kommer tryckeriet vid Nyköpingsfabriken att successivt avvecklas. I maj upphör tryckningen av 20 dl kapslar och i oktober 10, 15, 30 och 40 dl.

Tryckeriet, som startade 1955 har under senare år tillgodosett Sunlights behov av pulverkapslar så gott som till 100%, frånsett 60 och 80 dl, är inte lönsamt längre. Förklaringen är att försäljningen av de mindre paketstor-

lekarna radikalt minskat till hälften under senare år. Detta har skett till förmån för de större storlekarna 60 och 80 dl, för vilka vi inte har utrustning att trycka. Att anskaffa sådan kan kostnadsmissigt inte motiveras. Följden blir att vi i fortsättningen kommer att köpa kapslar från utomstående leverantörer, men bibehåller sidolimningen av kapslarna.

Inga uppsägningar

— När det gäller sidolimningen av kapslar så finns det avancerade planer på att utöka denna i framtiden till att omfatta även 60 och 80 dl, berättar **Alf Carlsson**, driftschef för pulverpackning och tryckeri. — Jämsides med den diskussionen så diskuterar vi också den framtida personalsituationen. Vi träffas inom gruppen ungefär en gång i månaden och pratar igenom olika förslag till lösningar. Några uppsägningar

för de fem personer som är direkt berörda av tryckerianläggningen blir det naturligt nog inte tal om, säger **Alf**.

Äldst i gården

Erik Gustavsson och **Birger Samuelsson** är tryckeriets "oldboys" — till tjänsteåren alltså. Erik har jobbat i tryckeriet i 25 år och Birger i 20 år. Naturligtvis tycker de båda två att det känns både vemodigt och trist att deras

Forts nästa sida



Foto: D Lundkvist

ERIK GUSTAVSSON och **BIRGER SAMUELSSON** med 43 respektive 22 tjänsteår i företaget, är fundersamma inför sina framtida arbetsuppgifter.

arbetsplats nu ska försvinna. Birger är mest besviken på personalplaneringen i samband med avvecklingen. Eller rättare sagt **bristen** på personalplanering. Det finns fortfarande inga konkreta alternativa arbetsuppgifter i sikte för personalen här. Att tänka sig att vi, som nu är i 60-årsåldern, ska börja gå i skift i produktionen, känns naturligt nog motigt. Vi är för närvarande fem i den här arbetsgruppen, som drabbas först. På limningen är för närvarande tre man. Vi hoppas naturligtvis att den föreslagna utökningen av sidolimning av köpta kapslar ska bli verklighet. Men sista ordet är inte sagt i den frågan.

— En annan sak, som jag tycker verkar vara en lönsam idé, och som samtidigt skulle ge arbetsuppgifter, är flaskblåsning. Den frågan har också diskuterats, men inte heller där finns några mera konkreta planer. Överhuvudtaget tycker jag det råder brist på initiativ för framtiden. Även när det gäller nya produktidéer. Det ser jag som mest oroande, säger Birger.

Erik är av samma åsikt när det gäller planering och initiativ för framtiden.

— Att man nu börjar skära lite här och lite där upplever jag som skrämmande. Genast smyger sig tanken på: Vad ska det bli av Sunlight? — Har man varit med så länge som jag, och upplevt när företaget sjöd av framåtanda och nyheter så är det så lätt att göra jämförelser. Det är oroande just detta med känslan av stagnation. Det hämmar arbetsglädjen och trivseln och det är känslor, som man inte kan bemästra och som inverkar negativt både för den enskilde och företaget.

— Vi är ett fint gäng här i tryckeriet och jobbar mycket självständigt. Visserligen är arbetet monotont ibland, men just då går det bra. För när vi bara går och "passar" betyder det att vi trimmat och skött våra maskiner och produktionen löper friktionsfritt. Men just nu känns det inte så särskilt friktionsfritt, tycker Erik.

Forts sid 3

Reds Hörna



Hej! — Du håller just nu årets sista Detergent i Din hand. Och vad står det nu i den då? — Jo, i stort sett ett hopkok på vad som diskuterats mest "på bygget" under november och början av december. Och det är inte bara de stora livsgåtorna, utan lika mycket småsaker, som antingen glatt eller irriterat. Tryckeriets avveckling under 1981 hör till de viktigaste diskussionsämnena och Detergenten kommer fortlopande att informera om vad som händer med lokaler, arbetsuppgifter etc under nästa år. Hur kommer det att gå för Sunlight? — En annan väsentlig fråga, som många undrar över? — Jo, tack inte så tokigt, kan man svara om man läser vad Rolf Lindman skriver, sidan 5. Han låter riktigt optimistisk. Och låt oss vara det allihopa. Det betyder mycket mer än Du nånsin tror! Låt oss gå in för att nästa år blir ett bra Sunlight-år! Vi kan väl försöka åtminstone! Små glädjeämnen: Många vill sluta röka. I matsalen har det blivit så mysigt. Vad de olika försöken med ändrad matsedel ger för resultat kan vi tala om i nr 1/81. Irritationsämne: "Hålet"! Läs vad sign "Observer" skriver på sid 8. Det har varit dagens diskussionsämne i gamla kontorsbyggnaden en längre tid. Är det någon som känner för att svara i nästa nr så är det tacksamt. En annan sak som irriterar magsyran på en del är att så många eluttag är strömlösa och att folk parkerar så himla slarvigt. Bättring!! — Så var det årsfesten nästa år: 10 april på Oxelö Krog. Spika dagen! Och så åter står bara Trevlig Helg! Nästa nr blir en 4-sida som kommer i början av v. 3. Ha det så bra.

Dagn

Detergenten

(latin = rengöraren)

Nr 13 1980
ÅRGÅNG 10

Manusstopp
för nästa nr 8 jan.

Utgiven av:
AB Sunlight
611 87 NYKÖPING
Tel. 0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Daga Lundkvist

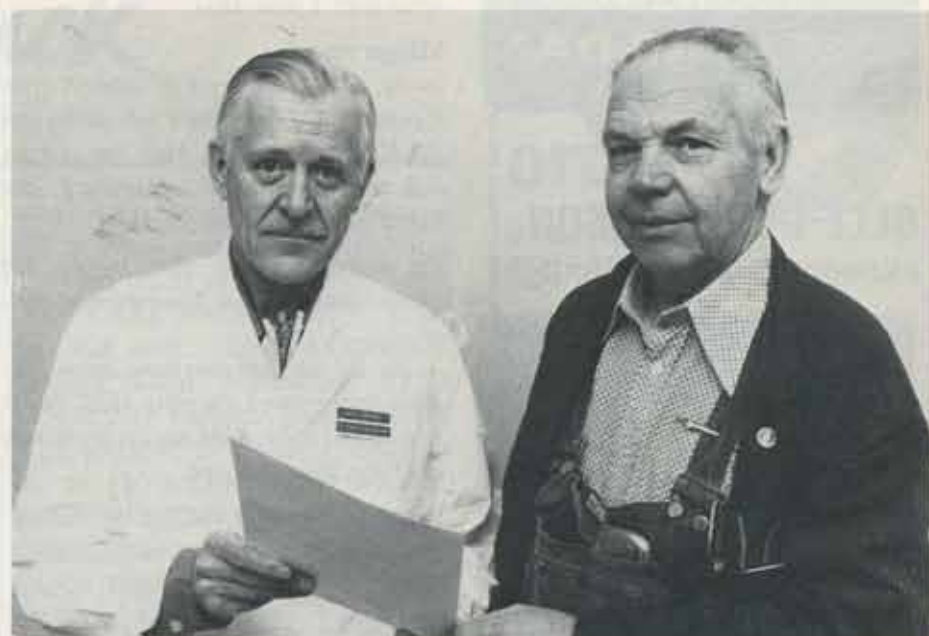
Redaktionskommitté:
Kalle Johansson, illustrationer
Elisebeht Markström, LO-anslutna
Erik Nordström, SIF, Nyköping
Olle Plyning, SIF, Stockholm
Göran Hofstedt, Leverindus
Alf Ringberger, SALF

awj-Länstryckeriet, Nyköping

Forts från sid 2

Roine Eriksson, Fabriksklubben: — Tryckeriets vara eller icke vara har diskuterats så länge, att man borde haft en plan för den arbetskraft, som nu blir "entledigad" från arbetsuppgifter där. Men vi har svårt att i våra utredningar inbegripa den personalresurs, som berörs av organisationsförändringar. Den borde alltid finnas med i planerna. NÄR en personalresurs blir "friställd" ska den användas DÄR... osv. Det skulle också kännas mycket bättre för de människor, som befarar att deras arbetsuppgifter "ligger i vågskålen". Vi talar i första hand om **tekniken**. Hur den lämpligast ska smälta in i ett nytt mönster. I andra hand plockar vi in människorna. Det borde vara tvärtom. Personalen betraktas inte alltid som en värdefull resurs från företagets sida. Om jag får avrunda lite elakt så skulle jag exemplifiera det som så: Om personalen står och väntar ett par minuter vid stämpelklockan; då är den en värdefull resurs, som kunde användas på bättre sätt. Om personalen står och väntar för att arbetsuppgifterna försvunnit i en organisationsförändring; då är den inte lika värdefull resurs. Jag menar, att i **alla** lägen borde man ta till vara den speciella, värdefulla resurs som finns i **varje** anställd, säger Roine. □

"Onödiga olycksfall" – finns dom?



GERT ANTONI (t v), skyddsingenjör och ERIK KARLSSON, huvudskyddsombud, framhåller mycket allvarligt, att den som avsiktligt avlägsnar ett skydd begår ett brott mot den gemensamma säkerheten och att detta kommer kraftigt att beivras.

I höst har två "onödiga" olycksfall inträffat på avd för flytande produkter. I båda fallen berodde det på att befintliga skyddsanordningar avlägsnats av någon på avdelningen. Denna någon har därmed orsakat sina arbetskamrater kroppsskador och smärta.

I det ena fallet hade plexiglasskyddet på en bottenitningsmaskin tagits bort. Följden blev att operatören, som var ganska ny på avd, fick en nit genom tumnageln och -benet. I det andra fallet hade en roterande kapsylåtdragare borttagits. Detta ledde till att flic-

kan vid maskinen fick en hårttest bortsliten, då hon lutade sig fram för att kontrollera flaskframmatningen.

Den som avlägsnar ett skydd utsätter inte enbart sina kamrater för olycksfallsrisk, utan bryter också mot arbetarskyddslagen, som säger i kap. 3, § 4: "Arbetstagare ska medverka till att åstadkomma en tillfredsställande arbetsmiljö. Han ska följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar, som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall." □

Uppföljning av företagens resultat

Ett av önskemålen om förändring av innehållet i Detergenten, som framkom vid enkätundersökningen, är någon form av månatlig redovisning av företagets resultat. En månatlig rapportering ger nog för små variationer för att det ska bli intressant, är redak-

tionskommitténs uppfattning. Däremot en gång/kvartal vore mer intressant att följa upp försäljningen inom de större produktgrupperna samt totalt, inom såväl Sunlight som Leverindus.

Sunlight med i förra numret

När det gäller Sunlight, så upptar referatet från Kontaktkonferensen i förra numret, en redogörelse om Sunlights situation to m 3:e kvartalet i år. Bl a säger Rolf Lindman där att alla tecken tyder på att Sunlight 1980 uppnår budgeterad vinst samt att vi fortfarande håller 35–36 av den totala marknaden. I samma referat presenterar

marknadsdirektören Olle Vannerus de olika delmarknaderna.

Leverindus uppåt

Leverindus rapporterar att där fortsätter man att öka försäljningen. Det ser ut att bli något högre volym än förra året. Trots arbetsmarknadskonflikten som tog bort en del tonnage. Även pengamässigt räknar man med att minst uppnå målsättningen. Om Leverindus fortsätter sin tradition med Nyårskonferens i januari, så kommer Detergenten nr 1/81 att innehålla en utförlig redogörelse om året som gått och planerna för det nya Leverindus-året -81. □

HUR KÄNNIS DET I DAG DÅ?

OLLE GUNNARSSON ekonomidirektör, Sunlight



— Joo, solen skiner och det känns bra!

Och Du ska flytta till Tyskland?

— Det stämmer.

Vad ska Du göra där?

— Ska bli revisionschef för Tyska Unilever från 1 febr 1981.

Många resor?

— Ja. Tyska Unilever är utspritt från Kempten 125 km söder om München till Hamburg i norr. Men jag ska bo och vara stationerad i Hamburg, där också huvudkontoret finns.

Du återvänder mer eller mindre till "brottsplatsen"? — Yrkesmässigt alltså.

— Ja, jag började min bana inom Unilever som revisor, en gång 1952. Senare mellan 1960—1964 var jag revisionschef för Skandinavien.

Hur länge stannar Du?

— Det är inte tidsbestämt.

Till pensionen kanske?

— Tjaa, — vem vet?

Vad tycker Du så där på riktigt?

— Jag gläder mig faktiskt. På riktigt! Jag tar det som en utmaning. Ett äventyr. Det blir lite ensamt först, utan någon familjemedlem i närheten på ca 6 månader. Men å andra sidan. Jobbet kräver mer än säkert ett extra kol i början. Det kan vara bra att ha bara sig själv att tänka på den första tiden.

Olle sken faktiskt i kapp med solen den dagen intervjun gjordes. Kan man då annat än säga lycka till! På riktigt!

Hej då Johan, och ha det så bra!



Efter 37 år på Sunlight gick JOHAN NILSSON, arbetsledare på pulvertillverkningen, i pension den 30 nov. i år. — Jag har aldrig haft några problem på Sunlight, säger Johan. För oss "gamla" har arbetsplatsen varit ett andra hem, dit man längtat för att man trivts där. Ett fint företag, som alltid tagit hand om sina anställda. Att bli pensionär kommer inte plötsligt, det är man förberedd på. Sysselsättning saknar jag inte. Just nu renoverar jag gamla möbler, sedan blir det stugan. I januari tar jag nog min Märta med och åker till varmare trakter ett tag. — Jag vill också passa på tillfället att tacka såväl företaget som arbetskamrater för gångna år och för blommor och present och all uppmärksamhet som visades mig den sista arbetsdagen. WOLFGANG KAISER, t v, tackar Johan med sedvanlig blomsterkvast.

Varför stjälpa i stället för hjälpa?

Sunlight har ett mycket gott anseende hos skolmyndigheterna i Nyköpings kommun. Mycket beroende på att vi ställt upp med platser för grundskolans, men delvis också gymnasiets, elever i praktik- och yrkesorienterande syften. Det goda anseendet får vi till mycket stor del tillskriva våra anställda, som helhjärtat intresserat sig för att pry-systemet fungerar.

En grupp elever, som har svårare än andra att få komma ut i arbetslivet och pröva sin förmåga är eleverna i särskolan. Elever, som inte kan följa undervisningen i den vanliga grundskolan, p g a olika grad av psykiskt handikapp. Även för dessa elever har Sunlight försökt att göra en insats. I en del fall har det lyckats över förväntan. Naturligtvis även här med hjälp av fina insatser från personalens sida.

Det är därför mycket beklagligt att behöva konstatera, att dessa elever möjligheter ytterligare kan begränsas genom hänsynslösa och dumma personers försorg. Personer, som nedlåter sig till de tarvligaste av alla skämt nämligen att driva med medmänskors, som p g a ett handikapp är godtrogna och barnsliga. Att på sådana människors bekostnad göra sig lustig är så imbecillt att man måste fråga vem som lider av psykiskt handikapp. I varje fall inte den, som i god tro utför vad den blir tillsagd. Om tilltag av den här sorten blir flera, kommer ytterligare en dörr att stängas för dessa elever, som har det kämpigt nog ändå.

Tänk noga över om Du vill medverka till det?

Daga Lundkvist
Sunlights skolkontakt

Årets sista utställare i SUCK-galleriet i Nyköpingsfabrikens matsal var **C A Pettersson**, mera känd under namnet "Cap". Inom Nyköpingsregionen behöver han ingen närmare presentation. Cap har verkat med sin konst i många år i Nyköping. Främst som träskulptör, men under senare år även som målare. Under de tre veckor han ställde ut på Sunlight visade han 23 oljemålningar och sju skulpturer i trä. Söndagen den 30 november var utställningen öppen även för allmänheten och 45 personer kom, trots att det var första advent och många andra begivenheter på stan.

Under höstsäsongen har det för övrigt bara varit en utställning före Caps. Då hängde tre Nyköpingskonstnärer, **Barbro Felldin, Olov Karlsson** och **Roland Öqvist**. På deras "öppna söndag" kom 68 personer, vilket får betraktas som välbeökt under endast tre timmar, som utställningen hålls öppen. Dessutom är det ju fråga om en anspråkslös och lite avsides utställningslokal. Men mer och mer förknippas Sunlight även med konst i Nyköping, vilket är positivt.

Februari blir nästa utställningsmånad när barnfesten i januari är överstökad. Utställare är inte helt bestämt, men Titti Gnospelius från Trosa har varit på tal.

I SUCK:s C-dragning

där samtliga medlemmar deltar, som inte vunnit i någon av innevarande verksamhetsårs tidigare C-dragningar, utlottas endast ett konstverk. I senaste C-dragningen, som ägde rum den 12 november, vann **Ulla Lindman**. Hon fick välja mellan fyra konstverk och hon valde ett tryck i tornål av Lars Nyberg. C-dragningen förrättades var tredje månad räknat från verksamhetsårets början.

SUCK

Svenska Unilevers Centrala Konstföre-

ning har f n 530 medlemmar, varav ca 175 är bland personalen i Nyköping. Styrelsen består av följande personer: Ordf: **CARL ANDREASSON**, Expedo. Vice ordf: **LENA ÅKERMAN**, Sunlight Sthlm. Sekreterare: **ULLA STAMPES**, Expedo. Kassör: **ERIK WELANDER**, Sv Unilever. Ledamöter är: **EVA-LENA CALMTORP**, **ROLF HOMENIUS** och **STIG SÖDERBLOM**, Sunlight Sthlm, **ROLAND WIDÉN**, Sunlight Nyköping, **GÖRAN HOFSTEDT**, Leverindus, **GERTRUD WENNSTRÖM**, Sv Unilever och **LOTTA BOMAN**, Expedo.

Lokalt i Nyköping

jobbar en aktivitetsgrupp som består av **KALLE JOHANSSON**, pens, **MONICA LUNDBERG**, **DAGA LUNDKVIST**, **RUNE SJÖBLOM**, **AINA THÖRN** och **ROLAND WIDÉN**.

Vill Du bli medlem

Ja, då tar Du kontakt med någon av ovanstående eller också med Detergentens redaktion, Nyköping, inter tel 109. Medlemsavgiften är 10 kr/mån.

P.S. Är det någon som undrar om "Fågel Fenix" flygit sin kos från entrén? — I så fall kan Detergenten berätta att det har den inte. Men hör och häpna! Klumpen är på väg bort. "Monumentet", som Fenix stod på! När vi så småningom tagit oss fram genom cementdammet kommer Fenix tillbaka. Utan klumpfot!

P.S. nr 2.

Ytterligare en C-dragning förrättades nästan i pressläggningsoögonblicket. Den 3 december blev **Ingrid Norell**, maka till Sunlight-representanten i Falun, **Ragnar Norell**, den lyckliga. Hon valde ett konstverk av **Sven-Ivar Levander**, "Söder Målarstrand".

VD har ordet



Rolf Lindman
VD, Sunlight:

Alla vi Sunlightare har anledning att se tillbaka på 1980 med stor tillfredsställelse. Den negativa trenden har vänt. För första gången på många år har vi uppnått vår budgeterade volym och vinst och t o m något bättre än både budget och föregående år. Låt oss ta detta som en uppmuntrande injektion för framtiden. En av våra säljare sa häromdagen: "Det var länge sen det var så kul att jobba på fältet som i höst."

Överallt i vårt land oroar man sig för framtiden — vårt företag är inget undantag. Vår styrka är att vi i tre år hållit på med förändringar och under ordnade förhållanden uppnått positiva resultat. Flera företag och offentliga inrättningar har fortsatt i gamla hjulspår med risk för ett snart obehagligt uppvaknande. Många är rädda för förändringar.

Trygghet för framtiden skapas inte genom att låta allting förbli vid det gamla. Jag vill påstå att **trygghet kräver förändring** — eftersom omvärlden hela tiden förändras. Företagsledningen arbetar ständigt med alternativa lösningar för framtiden och ibland blir vi kanske lite teoretiska — men verkligheten tar oss snabbt ner på jorden igen. Hela vår strävan går ut på att skapa ett starkt Sunlight för framtiden — det är den bästa tryggheten för oss anställda. Jag ser positivt på framtiden — även om vi har många problem att lösa.

Rolf Lindman

Håller vi på att sar

Sammanträdet

Latmasken sammanträder
Han pratar vind och väder
Han hyvlar inga bräder
Han garvar inte läder
Han sömmar inga kläder
Han bygger inga städer
Han hedrar inga fäder
Han sammanträder

Alf Henriksson



"Hierarkiångest" (en företeelse som består i att den som har fått en befattning aldrig hinner prestera — skapa — något därför att han är fullt upptagen med att försvara sin position).

Vem tycker egentligen om sammanträden? "En bra fråga", skulle en TV-journalist ha sagt! Sverige är sammanträdenas förlovade land. Av utlänningars gliringar att döma, i alla fall. Men vem tycker egentligen om sammanträden? Den som nyligen ställde frågan var Göran Karle, Sunlights personaldirektör. Det gjorde han på årets Kontaktkonferens. Själv påstår han sig toppa listan av sammanträddare inom företaget. 1/3 av sin arbetstid tillbringar han, enligt egen utsago, på

— I princip är jag ingen motståndare till sammanträden, menar Lasse. Man måste ju tala med folk som man ska samarbeta med. — Men min personliga (obs! ej fackliga) uppfattning är nog den, att det inom vårt företag sammanträds mycket för sammanträddandets skull. En hel del personer älskar nämligen att gå på sammanträden, och många som är med vet inte vad det handlar om. Ofta på grund av dålig information, men också på grund av dåliga baskunskaper i ämnet. Man vet av sammanträdet rubricering vad som ska diskuteras, men många tillför diskussionen ingenting just för att de inte är insatta i frågan. Därför får man ibland för sig att det faktiskt rör sig om "hierarkiångest". Man måste vara med för att inte bli överkörd, för att bevaka sin status och sin befattning. Sammanträden där det fattas beslut är nödvändiga. Men sammanträden där det bara snackas, utan att komma till konkreta beslut med efterföljande åtgärder och uppföljning, ser jag ingen mening med.

Därför tror jag, säger Lasse, att sammanträdena skulle bli bättre och effektivare om de präglades av **bättre aktivitet** och **bättre tempo**. Men det förutsätter i sin tur: Koncentration, hålla sig till ämnet, fatta sig kort och tala enkelt vardagsspråk, inte i onödan ägna sig åt taktiska utspel, släppa på prestige, status etc. Med andra ord: **ATT VARA MÄNNISKA PÅ NÅGOT SÄTT**. Och slutligen. Många sammanträden kunde undvikas genom att gå ut och lösa problemen direkt på golvet. Det är Lasses åsikt.

L O Ericson vill först och främst po-

ängtera, att vi inte kan klara oss utan sammanträden. Vi behöver få och vi behöver ge information. Beslut baseras på ömsesidig information och meningsutbyten. Fungerar sammanträdena så skapar de motivation. Men fortfarande bevisar jag sammanträden som på mig verkar helt frustrerande. — Och visst finns det en hel del negativt att säga om allt vårt sammanträddande, säger LO. — Tex så hinner vi sällan med vad vi planerat på ett sammanträde. Trots att vi sitter över anslagen tid. Och varför det? Jo, för att vi tillåter oss i allt för stor utsträckning att avvika från ämnet. Vi sammanträder om annat än det vi förberett oss till.

— Ibland, säger LO, konstaterar jag att jag är med på sammanträden där jag egentligen inte behövs. Jag bidrar med ingenting och av det jag sagt finns ingenting med i protokollet. Då undrar jag om jag bara varit till utfyllnad. Ibland blir jag sömning, naturligtvis beroende på att jag inte är tillräckligt engagerad. Ibland kommer sammanträ-



Sammanträden ihjäl oss?

sammanträden. Och då menar han sammanträden till vilka kallelser utfärdats och i vilka minst tre personer deltar. Vad detta kostar ville han inte utveckla.

För att belysa "sammanträdessjukan" ur olika synvinklar hade Göran vidtalat några personer, som också är ganska flitiga sammanträdare, att lämna synpunkter. Bland dem var ekonomichefen L O ERICSON, Fabriksklubbens ordf ROINE ERIKSSON och SALF-klubbens ordf LASSE TJÄDER.

det inte fram till beslut. Det är alltid något som ska kollas eller någon som blir förbigången.

Vad kan man då göra för att förbättra kvaliteten och minska kvantiteten på sammanträden?

— Man kan tex bestämma sig för att ha en kort dagordning, som man hinner med, i stället för en lång, där man får skjuta över en del ärenden till nästa sammanträde. Då har man försäkrat sig om att det blir ett sammanträde till i den frågan i alla fall. Man kan starta med att bestämma vilka beslut som ska fattas och om gruppen är behörig att fatta de besluten. Befrämmandet för kortare sammanträden vore att ha konferensrum utan stolar. Eller stolar med kortare framben så att man måste hålla i sig för att inte tippa framåt! Då håller man sig också vaken. Man kan ha telefonsammanträden i stället för att missa en hel arbetsdag med att resa till varandra. Man borde alltid starta med att kolla upp våra

sammanträdesregler, "Tips för effektivare sammanträden", som bör finnas synliga i varje konferensrum samt helst också medföras av den sammankallande. Slutligen, fråga Dig själv när Du får en kallelse: — "Behöver jag verkligen vara med?"

Roine Eriksson var den som på Kontaktkonferensen egentligen inte hade så mycket emot sammanträden. — Sammanträde är ju en form av grupparbete och borde coskå fungera som sådant, säger Roine. Naturligtvis tar sammanträden onödigt mycket tid ibland, det ska erkännas. Men då är det fel på något. Mycket av missnöjet med sammanträden tror jag bottnar i att så många talat så negativt om dem. Som om man inte uträttar något med att bevista sammanträden. Vilket i sin tur beror på att vederbörande anser dem ineffektiva. Vad jag tror man skulle satsa på är en avsevärt förbättrad **sammanträdesteknik**, som leder fram till snabbare beslut. Men för att komma till snabba beslut, måste man ha klart för sig vid sammanträdet början vilka beslut man ämnar nå. Verkar diskussionen att stagnera bör man göra en summering. Visar den summeringen att åsikterna är så olika att ett beslut ligger utom räckhåll för tidsramen, bör man avbryta sammanträdet. Inte fortsätta med rundsnack i försiktiga formuleringar och hoppas på att någon kommer med det förlösande ordet. Då blir det ett oeffektivt sammanträde och slöseri med tid. **BÄTTRE SAMMANTRÄDESTEKNIK** — FÖLJ "TIPS FÖR EFFEKTIVARE SAMMANTRÄDEN" är Roines recept i första hand.



Ur "Statsanställd"

För den som inte vill arbeta är sammanträdet en illusion att man gör nytta.
SVEN FAGERBERG



TIPS FÖR EFFEKTIVARE SAMMANTRÄDEN, medföljer som lösblad till detta nummer. De är tryckta i A-4 format för att de ska passa in i pärmar och mappar, som Du tar med till sammanträden. Lägga in dem överst, tag fram dem vid sammanträdet början och följ dem! Lycka till!



Ur "Korp-Nytt"



Fönstret

OPERATION HÅLSLAGNING

En petitess! Det säger säkert många. Men är det så egentligen? Det undrar signaturen, som ofta får meddelanden och cirkulär, som inte är hålslagna. Det måste vara mera rationellt att den, som sänder ut ett meddelande till låt oss säga 15—20 personer, även hålslår alla på en gång, mot att 20 personer sitter och fumlär med ett hålslag. Låt oss alltså gå in för OPERATION HÅLSLAGNING!

"Herr Håling"

PARKERINGSVETT



En alldeles för vanlig syn på parkeringsplatsen. Precis så långt mellan bilarna att där inte får plats en till. Och så mitt för el-uttagen. Är det förresten ingen som kollar dem? Alldeles för många är strömlösa, vilket man inte vet, eftersom strömmen inte är påslagen på morgonen. När man ska åka hem är bilen iskall. Måste man springa ut och kolla?

Varför försvinner ögonmättet helt för en del människor så snart det kommer lite snö? Varje vinter upprepas samma sak. Folk som parkerar med en halv bils mellanrum. Och Du, som inte använder varken kupé eller motorvärmare! Varför ockuperar Du då el-uttagen? Ibland mitt för två kontakter! Det finns gott om parkeringsplatser. Om alla ställer sina bilar rätt så får alla plats både med eller utan värmare. Tänk inte bara på Dig själv, att Du får ett hål att slänga bilen i, tänk på att andra också vill ha det!

"Också en vän av ordning"

Sveriges dyraste hål?



ELSIE skakar galler för fotografen.

Eller åtminstone Sörmlands? Det frågar inte bara Elsie Pettersson, utan många med signaturen, som passerat korridoren på vån I i gamla kontorsbyggnaden, där man under senare delen av november forcerat den 53 cm tjocka armerade betongväggen in till ett arkiv. — Vad ska det bli? Varför gör man så här? Det finns väl enklare lösningar? etc, etc. Frågorna har varit legio och intresset stort. — Så här är det. Dörren till arkivet går ursprungligen från ett angränsande rum. Den person som ska sitta där blir ideligen störd av folk som springer ut och in i arkivet. Och det kan man ju förstå. — Men, säger då en idékläckare, det hade väl varit mycket **enklare** och **billigare** om man satt upp en vägg 1.5—2 m i det angränsande rummet och därmed "friställt" ingången till arkivet genom en liten "farstu"! Rummet räcker gott och väl för en person i alla fall. Då hade vi undvikit följande: Att ha borrhare på lördagar och kvällar, att förstöra utseendet på den glada, gula korridoren med en stor och klumpig järndörr, vi hade sluppit allt det betongdamm, som nu pudrat in, inte bara på vån I utan även högre upp. Fötter och ventilationssystem har varit goda transportörer. Och det är inte vanligt damm. Betongdamm går knappt att avlägsna med torra hjälpmedel. Det finns överallt. På textilier, gångkläder, mellan bladen i pärmar, på våra stämband. I månader kommer vi att hosta och harkla innan det mikroskopiskt fina dammet har lagt sig till ro.

"Observer"

Sunlight/ Leverindus fortsätter säljsam- arbetet

I våras etablerade Sunlight och Leverindus ett säljsamarbete i samband med Sunlights nationella konferens i Nyköping. Då presenterade Leverindus för Sunlights fältkår "Hygien i butik", ett produktpaket för butikshygien. Produkterna, som består av rengöring och desinfektion, allmän rengöring, personlig hygien och maskindisk, säljes in i butikerna av Sunlights säljkår tillsammans med utrustning och användningschema. Leverans sker över grossist. Leverindus personal installerar sedan utrustning och ger teknisk service.

Men hur gick det sedan?

— Jo, säger Bert-Uno Wendt, bas för Sunlights fältkår, vi sålde in det här paketet under en period och gjorde sedan en uppföljningscykel. Butiker, som vi inte fått kontakt med, kontaktade vi igen med en ny produktomgång under 2:a cykeln. Vi tycker det gått bra och hoppas att Leverindus också är nöjda.

Ny omgång

— Vi är just beredda att diskutera en ny omgång, berättar Bert-Uno vidare. Om ICA Hakon och CJ:s är intresserade så gör vi en införsäljning på deras butiker under v. 10—14 nästa år. Vi måste givetvis ta hänsyn till vilken extra kapacitet vi får inom säljkåren utöver våra egna kampanjer under 1:a halvåret. Men vi hoppas kunna inrymma "Hygien i butik" i vårt program.

Patrik Andrén, produktchef inom Leverindus storkökssektion, uppskattar samarbetet med Sunlight. — Vi upplever ett starkt tryck just nu från butiker, som har stort behov av ökad hygienisk säkerhet. Det framkom ju

Forts sid 11

Värdeanalys flytande prod.

Under tiden januari—november 1981 kommer en arbetsgrupp att med hjälp av värdeanalysmetoder göra en utredning på avdelningen för flytande produkter. Gruppen består av **Erik Bohl**, utvecklingsavd, **Bengt Ekström**, produktionsavd, **Johnny Fagrell**, anläggningsavd, **Lennart Roth**, produktionsavd och **Stig Söderblom**, marknadsavd. Såsom ordförande i gruppen ingår **Mr R Green**, från RDAU (Research Development Application Unit), som är en central utvecklingsenhet i Vlaardingen, Holland.

En referensgrupp finns också med i bilden bestående av: **Sergio Hilj** och **Erik Karlsson**, Fabriks, **Kurt Holmgren**, SIF och **Alf Ringberger**, SALF.

"Värdeanalysgruppen Flytande" kommer i första hand att inrikta sitt arbete på att

- ange var kostnadsbesparingar kan göras utan avkall på kvalitet. "Lika värde till lägre kostnad"
- se hur man kan lösa nuvarande kapacitetsproblem på kostnadseffektivaste sätt
- minimera kostnaderna för tillverkning och lagring/distribution av flytande produkter
- fastställa huruvida det finns argument för flaskblåsning vid fabriken.

Fabrikschefen **Wolfgang Kaiser**, som är gruppens uppdragsgivare, säger att utredningens syfte är att bidra till förbättring av den otillfredsställande lönsamheten för flytande produkter. — Men utredningen ska inte satsa enbart på rationalisering, säger Wolfgang, utan också undersöka möjligheten att tillföra nya aktiviteter. Tex flaskblåsning. Preliminära utredningar har visat, att det kan vara lönsamt att tillverka flaskorna åtminstone delvis — själva. — Men om denna utredning ska ge oss ett snabbt och effektivt resultat, så krävs vilja till **förutsättningslöst samarbete** från alla håll, poängterar Wolfgang, som förväntar en underhandsrapport från gruppen före semestern 1981. □

Leverindus i Nordens internationella skyltfönster



Foto: Göran Hofstedt

Under hösten arrangerade Interfood i Göteborg — en fackmässa för folk som arbetar inom livsmedelsindustri och storkök.

Interfood är Nordens största fackmässa och har blivit en höjd- och träffpunkt för branschfolket. Mässan brukar därför kallas Nordens internationella skyltfönster.

Leverindus fanns med bland de ca 700 utställarna och visade sina hygienprogram för livsmedelsindustri och storkök. Den här gången hade Leverindus valt att, förutom en intresseväckande monter, också satsa på aktiviteter kring mässan.



Foto: D Lundkvist

Varje dag fanns en aktivitet, då speciellt inbjudna gäster träffades i Leverindus monter för en specialvisning och en presentation av idéerna för 80-talet. Därefter fortsatte programmen med föredrag av någon känd person i branschen eller besök på någon av Göteborgs mest kända restauranger för demonstration av Leverindus Storkökshygien i System.

Med dessa mycket lovordade aktiviteter vill Leverindus ytterligare stärka sin profil som ett kvalitetsföretag. Alla var också överens om att man lyckats.

U-tröja

Tröjan, som **JAN-ERIC LARSSON**, Leverindus, visar upp på bilden i v är mörkblå med Leverindus "broderat" i guldgult. Materialet är 30% ylle och 70% acryl. Samma tröja, fast med ett U på bröstet, kommer Du att se några gå omkring i under början av nästa år. Tycker Du den är snygg kan Du beställa den hos **GERTRUD WENNSTRÖM** på Svenska Unilever, Stockholm, eller hos **DAGA LUNDKVIST**, Nyköping. Storlekar: Large, medium och small. Pris: Mellan 60—65 kronor.

18 personer har Detergenten lyckats fånga upp med ambitionen att vilja sluta röka. Och det är en god början. Att ha viljan alltså. Det är den absoluta förutsättningen. Att själv vara motiverad *varför* man vill sluta. Alldeles frivilligt kom "de 18" till Hörsalen på fm-rasten den 2 dec för att få en första information och motivation till att fimpa för gott. En, som Detergentens "reporter" ofta sett jäkta med cigaretten i hand, och därför haft ett gott öga till, är vår fabrikschef *Wolfgang Kaiser*. Han finns nu med bland "de 18" + 9 från lab, 2 från verkstaden, 2 från pulverpackningen och några från kontorsidan, skyddsingenjören Gert Antoni inberäknad, mera i egenskap av sin befattning än som rökare.



Film och läkare informerar

Informationen förmedlas dels genom kortfilmer, dels genom vår medicinska man på Industrihälsan **Henry Lönnström** personligen. "Farlig drift" hette den film som visades första gången. Den är en i en serie på tre, som Riksföreningen mot Cancer, distribuerar i rökavvänjningssammanhang. Filmen kom inte med "skrämselpöket", infarkt och cancer, utan försöker mera att analysera faktorer som bidrar till ett så egendomligt beteende, som rökning är. De två andra filmerna, som vi ska visa före jul heter "Vår yttre miljö — och vår inre" samt "Sista varningen". Däremellan ska vi försöka att hitta ett lättillgängligt tryckt informationsmaterial för gruppen. Vi hoppas också att gruppen inom sig själv ska verka på så sätt att ingen vill avvika från mönstret, dvs att se sig själv som en **rökfri person**.

Henry Lönnström — ett levande exempel

Henry är ett bra exempel på en storrökare, som slutat. Och som inser att han inte **avstått** från något genom att fimpas, utan tvärtom, han har vunnit mycket. I sin första information tog Henry upp det opraktiska med rökning och inte så många medicinska aspekter. Det är opraktiskt att vara omgiven av fimpar och askkoppar. Att alltid ha en hand upptagen med en cigarett, att kolla när man går hemifrån att cigaretterna finns i väskan eller fickan. Att

sena kvällar och nätter jaga cigarettautomater för att sedan upptäcka att man inte har växelmynt. Det blir otroligt stressigt. Finns barn i huset måste man alltid kolla att askkoppar inte finns inom barnets räckhåll, man har tobakssmulor och aska överallt. I möbler, fickor, på mattor etc, etc. Listan kunde göras lång.

Se Dig själv alltid utan cigarett

— Resonera inte så här, säger Henry: — Att det gör detsamma att dricka kaffe när jag inte får ta en cigarett efteråt. Eller att äta en god middag, när jag inte får röka. Tänk i stället: Nu smakar verkligen kaffe **kaffe** och maten smakar annorlunda — godare! — Det psykologiska arbetet med sig själv är viktigt. Se Dig som en person som aldrig rökt! Det är ingen konst att säga nej till en bjudcigarett — för jag röker ju inte! När Du ser på Dig själv har Du aldrig en cigarett i handen. **TÄNK ÖVER HUVUDTAGET POSITIVT!**

Är det då så enkelt Henry?

— Naturligtvis inte. Många får det svårt och många kan känna sig rent sjuka och dåliga, ja t o m få ont i halsen och det borde ju vara tvärtom. Men det finns medicinska förklaringar till sådana reaktioner och vi ska tala om dem i nästa omgång. Bara några enkla råd som "första hjälp". Samtidigt som Du lägger av cigaretten, öka motionen. Rör Dig så mycket Du kan, var ute, sök alternativ sysselsättning.

Tuggummi, är väl inte något man egentligen ska rekommendera, men i det här sammanhanget är det bättre än en cigarett. Ät frukt, morötter, etc. Urskulda Dig inte med att Du går upp i vikt! Ändra då lite grand på kostvanorna och när suget efter nikotin gått ur kroppen kommer balansen och Du går tillbaka till Din trivselvikt. Men ställ in Dig på att det kan ta månader innan balansen kommer. Vänta inga under efter någon vecka.

Rökavvänjar-trojka i skyddskommittén

Inom Skyddskommittén finns nu en tre-mannagrupp, som ska arbeta med rökning som en arbetsmiljöfråga. Erik Karlsson, huvudskyddsombud, ingår i den tillsammans med Lasse Tjäder och Johnny Fagrell från anläggningsavdelningen.

Erik Karlsson: — Jag har all respekt för människor, som undanber sig rökning för att de är allergiska eller på annat sätt lider av tobaksrök. De har full rätt till en rökfri arbetsmiljö. Alla vet i dag rökningens hälsorisker och att rökning påskyndar förloppet av sjukdomar, som kan ligga "på lut". Vad vi i gruppen i första hand ska ta itu med är upplysningsverksamhet om hälsorisker och skadeverkningar med rökning. Och naturligtvis undersöka **hur** vi praktiskt ska ordna detta med en rökfri miljö. Vi stöder hela det här intresset och är mycket intresserade av att se ett resultat. Den frivilliga verksamhe-

ten, som just det här med att följa upp en grupp i personaltidningen och sprida information kring den, och samtidigt påverka andra, hoppas vi ska utökas.

Pausgymnastik jämsides

— Personligen tror jag mycket på pausgymnastiken, säger Erik. Och pausgymnastik samtidigt som en rökavvänningskampanj, tror jag skulle vara lyckat. Mycken okynnesrökning tror jag skulle försvinna genom att göra arbetsplatsen rökfri med inslag av pausgymnastik.

RÖKNING ÄR INTE BARA EN TRIVSELFRÅGA — DEN ÄR EN ARBETSMILJÖFRÅGA.

I nästa nr ska vi tala om passiv rökning. Dvs om den som röker kompissens cigaretterök.

Rökare

får lungkancer genom att röken dras in i lungorna, påminner TCO-tidningen:

De farliga ämnen som finns i cigarettröken är totalförbjudna på arbetsplatserna, dvs arbetsgivarna är förbjudna att sprida dem. Arbetstagaren får dock sprida dem genom att röka.

Det säger sig självt att den situationen är ohållbar. Det förbud som omfattar arbetsgivarna måste givetvis också gälla de anställda.



HENRY LÖNNSTRÖM, ger ROLAND WIDÉN ställtips? Med i "de 18:s" grupp är också Rolands dotter Annika. Vem kollar vem?



SIF-KLUBBEN, NYKÖPING

SIF-klubben i Nyköping höll årsmöte måndagen den 1 december i Hörsalen. Ett 40-tal medlemmar var närvarande när klubbens vice ordf **Kurt Holmgren** öppnade mötet. Ombudsman **Roland Skytt**, från avd 15 i Södertälje, valdes senare till mötesordförande och ledde kvällens förhandlingar. Efter förrättat val fick klubben följande styrelse: **Monica Lundberg**, ordf, **Kurt Holmgren**, vice ordf, **Karin Andersson**, sekr, **Norma Larsson**, kassör. Övriga ledamöter: **Henry Hultgren**, **Folke Lundqvist** och **Kjell Norin**.

"System lön 80"

Det största intresset och livligaste diskussionen uppstod i stort sett kring två frågor. Den ena var "System lön 80", ett förslag till förändring av befattningsnomenklaturen, som i stora drag går ut på att närma befattningskoderna varandra och därmed utjämna löneskillnaderna. Nya aspekter ska tas med i bedömningen av befattningar och därmed påverka kodningen.

Klämdagar

Den andra frågan var inarbetningen av klämdagar. Här är SIF-klubbens med-

lemmar helt eniga i att en fortsatt inarbetning ska ske i någon form. Antingen genom inarbetning med 6 min/dag, i enlighet med tidigare, eller att flexitidsaldot utökas så, att flexitiden kan användas som överlappning för dagarna 2 och 5 januari samt den 29 maj 1981. Den 29 och 30 december i år är redan inarbetade.

— I princip ligger de 6 minuter/dag inarbetad tid, redan inom flexitidens ram, säger **Henry Hultgren**, så för våra medlemmar spelar det ingen roll vilket alternativ man väljer. — Hela frågan har kommit snett från början och bygger på missförstånd vad gäller utnyttjandet av flexitiden. — Vi vet, säger Henry, att de 6 minuterna per dag är effektiv arbetstid.

FABRIKS-KLUBBEN

Fabriksklubbens inställning till inarbetning av klämdagar är den, att vi vill fortsätta med en inarbetning enligt 1980 års mönster för dagarna 2 och 5 januari samt den 29 maj 1981. Dvs 6 min inarbetning/dag. Därefter följer vidare diskussioner om hur man ska förfara efter 1981.

— Den här frågan har väckt livliga diskussioner, genom att företagsledningen vill slopa inarbetningen av klämdagar, säger **Roine Eriksson**.

— Vi kan inte se några klara motiv för detta. Vi tycker också det är fel att hålla kvar diskussionen så länge. Tala om onödiga sammanträden. Det är många högavlönade som nött byxbakarna för mycket i den här frågan.

Forts från sid 8

också markant på lanseringsdagen i våras, som några kanske minns. DN:s provkök hade då gjort ett test i en del butiker i Stockholmsområdet och av 100 köttfärspaket, som DN lämnat till Hälsovårdsnämnden för analys, så var 70 oacceptabla och 16 direkt otjänliga för vidare matberedning. Leverindus hygiensystem för butik har visat sig vara ett bra sätt att ge köpmännen och konsumenten ökad hygienisk säkerhet i livsmedelshanteringen, säger **Patrik Andréen**. — Vi fortsätter lanseringen. Det här är en helt ny marknad för oss, vilket naturligtvis är intressant. □

Hur är det med bastukulturen?

Uruselt! Kan man verkligen svara efter att ha hittat glassplitter i bastun och duschen i motionshallen. På bastulaven hör ingenting hemma som kan gå sönder och förorsaka skada! Kan Du inte göra i ordning efter Dig så meddela åtminstone porten, så städpersonalen kan förvarnas. Vrida ur trasor med glassplitter i — vill Du göra det själv Du som krossat glaset? FÖRSÖK VISA LITE HÄNSYN MOT ANDRA!

Vi gratulerar till

70 år

Sven Landqvist, 26/12
Nils Rydberg, 3/1
August Saarm, 6/1

60 år

Nanny Björkman (pens), 31/12

30 år i tjänst

Ingvar Eriksson, Leverindus, 1/1

25 år i tjänst

Karin Bergström, flyt prod, 9/1
Rolf Bergqvist, pulv packn, 9/1
Arnold Brunberg, portvakt, 10/1

20 år i tjänst

Åke Fastlund, flyt prod, 9/1
Vivian Bolin, Sunlight Inf, Sthlm, 9/1

15 år i tjänst

Inger Persson, utv avd, 3/1
Torbjörn Gustavsson, Leverindus,
24/1

10 år i tjänst

Britt Marie Larsson, pulv packn, 4/1
Ann-Marie Westerberg, tvålavd, 19/1

Vi hälsar välkommen till

Ulf Nyström, Ma-gruppen, 14/11
Jan Rosman, flyt prod, 21/11
Miklic Orlando, pulv tillv, 28/11
Berit Lekander, tvålavd, 28/11
Bo Schröder, Leverindus, 1/12
Lennart Karlsson, tvålavd, 5/12

Vi säger adjö till

Eva Pettersson, pulv packn, 28/11
Endel Parind, Mh-gruppen (pens)
30/11
Johan Nilsson, pulv tillv (pens), 1/12

Hoppas mina nya Lovikka vantar, som Du snodde på hyllan i mitt klädschåp, var varma och goa! Jag frös i alla fall om händerna när jag cyklade hem.

Eva Pettersson

DÖDSFALL

Pensionären Erik Löfving avled den 9 november 1980 i en ålder av 80 år. Före sin pensionering arbetade han på förrådet.

Edvin Svensson, tidigare chef för produktionstekniska avdelningen, avled den 14 november 1980 i en ålder av 60 år. Han sjukpensionerades 1976.

TACK ✪ TACK

Ett hjärtligt tack till företaget och arbetskamrater för blommor och gåvan jag fick mottaga.

Sven-Olov Svensson

Tack för hågkomsten på min 75-årsdag.

Konrad Thernström

Till AB Sunlight och arbetskamraterna ett hjärtligt tack för uppvaktningen på min 60-årsdag!

Herman Gustafsson

Tack
Alla
Civila, som
Kom ihåg min 50-årsdag!

Thore Nilsson

Till företaget, förmän och arbetskamrater ett hjärtligt tack för uppvaktningen på min födelsedag.

Edvin Svensson
Ma-gruppen

**MEDDELANDE FRÅN
LÖNEAVDELNINGEN**

Debetsedel på slutlig skatt enligt 1980 års taxering samt preliminärskatt för 1981 ska ej lämnas in till löneavdelningen.

Undantag: De som anställdes efter den 1 november 1980 måste lämna in debetsedel på slutlig skatt senast den 2 januari 1981 samt preliminärskatt den 31 januari 1981.

Om Du själv betalar in kvarskatten måste Du senast den 2 januari 1981 visa upp kvitto på detta eller intyg på att skatteavdrag inte ska göras.

För Dig som haft frivilligt skatteavdrag under 1980 fortsätter vi med samma avdrag om Du inte meddelar någonting annat till löneavdelningen.

**Tillbaka till
Nyköping**



Lennart ROTH, som tidigare arbetat på utvecklingsavdelningen, återvänder till Nyköping efter en 4-årig vistelse vid Unilevers laboratorier i Holland och England. Lennart kommer fr o m 1 januari 1981 att ta över ansvaret för avdelningen Flytande produkter.

**Sunlights försäljningsavdelning
krymper ytterligare**

Lennart Karlsson, regionschef Sunlight, Stockholm, börjar den 1 januari 1981 som regionschef på Gibbs' nya region, 3. Därmed har Sunlights regionschefer minskat från ursprungligen 6 till 3 st.

**God Jul och
Gott Nytt År
önskar**

Redaktionskommittén

